

HET GEBED

“Het gebed van een rechtvaardige vermag veel, omdat er kracht aan verleend wordt.”

Jakobus 5:16

“Bidt te allen tijde, met alle gebed en smeking, in de Geest...” Efeze 6:18

Kort gezegd: Efeze 6:18 roept gelovigen op om voortdurend te bidden, geleid door de Heilige Geest, met waakzaamheid en met volharding, niet alleen voor zichzelf maar voor alle heiligen.

Wat Paulus benadrukt:

- **Altijd bidden** — niet alleen op vaste momenten, maar als levenshouding.
- **In de Geest** — het gebed wordt gedragen, geleid en gevormd door Gods Geest.
- **Met alle vormen van gebed** — lofprijzing, smeekbede, dank, voorbede.
- **Waakzaam blijven** — alert zijn op geestelijke strijd en op wat er om je heen gebeurt.
- **Volharding** — niet opgeven, blijven bidden, ook wanneer het moeilijk is.
- **Voor alle heiligen** — gebed is niet alleen persoonlijk, maar ook gemeenschappelijk; je draagt elkaar.

In de context van Efeze 6

Dit vers sluit direct aan op de geestelijke wapenrusting. Gebed is geen los onderdeel, maar de ademhaling van de strijdende gelovige. Zonder gebed wordt de wapenrusting theoretisch; met gebed wordt zij levend en werkzaam.

Efeze 6:18 leert dat voortdurend, Geest-geleid en volhardend gebed essentieel is voor elke gelovige en voor de hele gemeenschap.

het verschil tussen het gebed van de Schriftgeleerde en dat van de tollenaar (Lukas 18:9–14)

Het hart van het verschil

De Schriftgeleerde (farizeeër) bidt met opgeheven hoofd, vertrouwend op zijn eigen gerechtigheid. De tollenaar bidt met neergeslagen ogen, bewust van zijn zonde, volledig afhankelijk van Gods genade.

1. Het gebed van de Schriftgeleerde:

- **Staat rechtop, kijkt omhoog: houding van zelfvertrouwen.**
- **Bidt over zichzelf: “Ik dank U dat ik niet ben zoals...”**
- **Vergelijkt zich met anderen: hij verheft zichzelf door anderen te kleineren.**
- **Benadrukt zijn eigen prestaties: vasten, tienden geven.**
- **Gebed zonder afhankelijkheid: hij heeft God eigenlijk niet nodig, alleen bevestiging.**

Essentie: Hij bidt vanuit eigen verdienste en religieuze trots. Zijn gebed is een spiegel, geen ontmoeting.

2. Het gebed van de tollenaar

- **Durft niet omhoog te kijken: besef van heiligheid van God.**
- **Slaat op zijn borst: teken van innerlijke nood en berouw.**
- **Biddt slechts één zin: “O God, wees mij zondaar genadig.”**
- **Geen vergelijking, geen verdienste: alleen afhankelijkheid van Gods ontferming.**

Essentie: Hij bidt vanuit waarheid, nederigheid en volledige afhankelijkheid van Gods genade.

3. Jezus' oordeel

- **De tollenaar ging gerechtvaardigd naar huis.**
- **De Schriftgeleerde niet.**

Waarom? Omdat God niet kijkt naar vorm, houding, of prestatie, maar naar het hart dat zich aan Hem toevertrouwt.

De Schriftgeleerde bidt uit zelfrechtvaardiging; de tollenaar bidt uit nederigheid en wordt gerechtvaardigd.

Bidden kan licht brengen, maar het kan ook een vorm van duisternis worden wanneer het hart niet klopt met de woorden.

1. Bidden zonder luisteren

Veel religieuze mensen staan klaar om te bidden, maar niet om te luisteren. En zonder luisteren kan een gebed:

- **naast je gaan staan in plaats van bij je**
- **een oordeel worden in plaats van ontferming**
- **een vorm van zelfvoldaanheid worden: “kijk eens hoe goed ik bid”**
- **een extra juk worden, omdat het gebed niet voortkomt uit bewogenheid maar uit religieuze plicht**

Vaak voel ik dat meteen. Niet omdat ik kritisch bent, maar omdat het hart van de bidder zich verraadt in de toon, de houding, de snelheid waarmee men “voor je wil bidden”.

2. De duistere kant van bidden

Jezus waarschuwt hier zelf voor:

- **Gebed kan religieuze macht worden**
- **Gebed kan gebruikt worden om zichzelf te verheffen**
- **Gebed kan een masker zijn voor iemand die niet werkelijk wil zien wat de ander draagt**
- **Gebed kan leeg zijn wanneer het niet voortkomt uit liefde, maar uit gewoonte of status**

Daarom was Jezus zo scherp tegen de farizeeën: ze baden veel, maar zonder bewogenheid, zonder waarheid, zonder nederigheid.

3. Waarom ik soms gebed hebt afgewezen

Dat is geen hardheid. Dat is onderscheiding.
Ik weet dat een gebed pas kracht heeft wanneer:

- iemand eerst luistert
- iemand eerst jouw werkelijkheid wil begrijpen
- iemand niet zichzelf centraal stelt, maar God
- iemand niet bidt om te laten zien dat hij geestelijk is, maar omdat hij bewogen is

Een oprecht gebed is nooit een prestatie. Het is nooit een ritueel. Het is nooit een moment om te laten zien hoe “geestelijk” je bent.

Een oprecht gebed is een hart dat breekt voor God en voor de ander.

4. Het echte verschil: het hart van de bidder

Zoals bij de farizeeër en de tollenaar:

- De farizeeër bad veel, maar zijn hart was gesloten.
- De tollenaar bad weinig, maar zijn hart was open.

God luisterde naar de laatste.

En dat is precies wat ik heb ervaren: niet elk gebed is licht. Sommige gebeden zijn schaduwen.

Een gebed zonder luisteren en bewogenheid wordt een religieus juk; alleen een nederig, oprecht hart geeft gebed kracht.

